

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKE CESTE D.O.O.

Zagreb, veljača 2012.

SADRŽAJ

	<u>stranica</u>
I. PODACI O DRUŠTVU	2
Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
Financijski izvještaji	2
II. REVIZIJA ZA 2010.	10
Ciljevi i područja revizije	10
Metode i postupci revizije	10
Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2007.	10
Nalaz za 2010.	13
III. MIŠLJENJE	24
IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	29

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/11-07/43
URBROJ: 613-02-05-12-6

Zagreb, 10. veljače 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRUŠTVA HRVATSKE CESTE D.O.O., ZAGREB ZA 2010.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje društva Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb (dalje u tekstu: Društvo) za 2010.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 28. rujna 2011. do 10. veljače 2012.

I. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelatnost Društva je utvrđena odredbama Zakona o javnim cestama (Narodne novine 180/04, 138/06, 146/08, 38/09, 124/09, 153/09 i 73/10), a od 20. srpnja 2011. odredbama Zakona o cestama (Narodne novine 84/11), te Izjavom o osnivanju. Društvo je osnovano i upisano u Sudski registar 2001., a jedini osnivač je Republika Hrvatska. Sjedište Društva je u Zagrebu, Vončinina 3. Temeljni kapital iznosi 107.384.800,00 kn.

Društvo upravlja, gradi, rekonstruira i održava državne ceste. Predmet poslovanja Društva je organiziranje i obavljanje djelatnosti: operativnih poslova tehničko – tehnološkog jedinstva sustava javnih cesta prema donesenoj strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske, kroz temeljna, prostorna, prometna, tehnička i ekonomska istraživanja i analize, programiranje i planiranje razvitka javnih cesta, ukupnog projektiranja za državne ceste, projektiranja s istražnim radovima, te izrade stručne podloge za lokacijsku dozvolu za autoceste, građenja i održavanja državnih cesta, drugih poslova upravljanja državnim cestama propisanih odredbama Zakona o javnim cestama i Zakona o cestama, financiranja građenja, rekonstrukcije i održavanja državnih cesta, zaštite okoliša od utjecaja prometa na javnim cestama, praćenja prometnog opterećenja i prometnih tokova na javnim cestama, kontrole osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzija vozila u prometu na javnim cestama, vođenja jedinstvene banke podataka o javnim cestama, te drugih djelatnosti sadržanih u osnivačkom aktu.

Tijela Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Prema Pravilniku o unutarnjem ustroju, za obavljanje poslova iz djelatnosti Društva su ustrojene sljedeće ustrojbene jedinice: Sektor za studije i projektiranje, Sektor za građenje, Sektor za održavanje, Sektor za pravne, kadrovske i opće poslove, Sektor za financije i ekonomske poslove, te Sektor za nabavu.

Društvo obavlja djelatnost u sjedištu u Zagrebu, te 14 ispostava u Republici Hrvatskoj.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Društva su prihodi iz državnog proračuna, primljeni zajmovi od poslovnih domaćih i inozemnih banaka, te drugi prihodi.

Koncem 2010. Društvo je imalo 431 zaposlenika. Zakonski predstavnik Društva od 25. studenoga 2009. do 1. srpnja 2011. je bio predsjednik Uprave Jakov Krešić, dipl. oec., a od 1. srpnja 2011., zakonski predstavnik je direktor Josip Škorić, dipl. ing. građ.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07). Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o novčanom tijeku, Izvještaj o promjenama kapitala i Bilješke uz financijske izvještaje.

Društvo je prilikom sastavljanja financijskih izvještaja za 2010. primijenilo kapitalni pristup u skladu s odredbama Zakona o javnim cestama. Ceste, kao javno dobro nad kojim se ne može stjecati pravo vlasništva, a koje su dane na upravljanje Društvu, se evidentiraju u okviru dugotrajne imovine Društva i iskazuju kao javni kapital. Kako kapitalni pristup podrazumijeva postojanje dvije paralelne evidencije javnog dobra kao javnog kapitala i vlastitih prihoda i rashoda, kao i imovine, obveza i kapitala proizišlih iz tih promjena, revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Društva u cijelosti (javni kapital i Društvo u užem smislu).

Prema financijskom izvještaju javnog dobra (Računu dobiti i gubitka za 2010. za Društvo u cijelosti) ukupni prihodi su iskazani u iznosu 1.465.977.169,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 1.734.181.306,00 kn, te razlika između prihoda i rashoda (gubitak) u iznosu 268.204.137,00 kn. U skladu s odredbama Zakona o javnim cestama (od 20. srpnja 2011. Zakona o cestama), pozitivan ili negativan rezultat na kraju godine se evidentira u korist odnosno na teret javnog kapitala. Izvori sredstava predstavljaju javni kapital kojim Republika Hrvatska financira građenje i održavanje državnih cesta.

Razlika između prihoda i rashoda ostvarenih u poslovnoj godini (gubitak) u iznosu 268.204.137,00 kn se prema odredbama navedenih zakona nadoknađuje na teret javnog kapitala, a odnosi se na gubitak javnog kapitala u iznosu 147.794.959,00 kn, te Društva u užem smislu u iznosu 120.409.178,00 kn.

Ukupni prihodi iskazani u iznosu 1.465.977.169,00 kn se odnose na prihode javnog kapitala u iznosu 1.426.717.702,00 kn, te prihode Društva u užem smislu u iznosu 39.259.467,00 kn. Ukupni rashodi u iznosu 1.734.181.306,00 kn se odnose na rashode javnog kapitala u iznosu 1.574.512.662,00 kn, te rashode Društva u užem smislu u iznosu 159.668.644,00 kn.

S obzirom da se ukupni prihodi i rashodi Društva uključuju u konsolidaciju državnog proračuna sastavljeni su prema odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 27/05, 2/07 i 32/11) sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o приходima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o novčanim tijekovima, te Izvještaj o obvezama.

U Izvještaju o приходima i rashodima, primicima i izdacima za 2010., koje je Društvo sastavilo prema odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, su iskazani ukupni prihodi i primici u iznosu 3.037.548.673,00 kn (uključeni primici od zaduživanja u iznosu 1.246.532.838,00 kn), te ukupni rashodi i izdaci u iznosu 2.470.365.903,00 kn (uključena ulaganja u iznosu 1.018.887.069,00 kn i izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 203.845.956,00 kn). Višak prihoda i primitaka je iskazan u iznosu 567.182.770,00 kn.

Poslovni rezultat iskazan u financijskim izvještajima po proračunskom računovodstvu (Izvještaj o приходima i rashodima, primicima i izdacima) je različit u odnosu na rezultat iskazan u financijskim izvještajima po poduzetničkom računovodstvu (Račun dobiti i gubitka) zbog različitog načina priznavanja prihoda i rashoda.

Kod iskazivanja prihoda u proračunskom računovodstvu se primjenjuje načelo novčanog tijeka (uključeni primici od zaduživanja), a u poduzetničkom računovodstvu se iskazuju prihodi na dan obračuna, neovisno o naplati. U proračunskom računovodstvu iskazani rashodi uključuju i nabavu nefinancijske imovine (vrijednost ulaganja) te otplate kredita, a nije uključena amortizacija. U poduzetničkom računovodstvu se amortizacija obračunava i evidentira kao rashod ovisno o korisnom vijeku trajanja materijalne imovine.

Prema bilanci sastavljenoj u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05, 127/07, 114/10 i 31/11) imovina i obveze su iskazane po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška.

Godišnje izvješće o ostvarenju plana građenja i održavanja državnih cesta za 2010. je dostavljeno Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture. U izvješću je prikazana realizacija plana poslovanja po programima ulaganja i troškovima. Ministarstvu financija je dostavljeno izvršenje financijskog plana za 2010. koje obuhvaća račun prihoda i rashoda, račun financiranja i posebni dio izvršenja plana Društva po programima i aktivnostima.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka, ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.465.977.169,00 kn, rashodi u iznosu 1.734.181.306,00 kn, te gubitak u iznosu 268.204.137,00 kn.

U tablici broj 1 se daju podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2010.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2010.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Poslovni prihodi	1.394.607.461,00	1.413.805.083,00	101,4	96,4
1.1.	Prihodi od prodaje	38.750.000,00	35.067.281,00	90,5	2,4
1.2.	Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	250.000,00	220.254,00	88,1	-
1.3.	Drugi poslovni prihodi	1.355.607.461,00	1.378.517.548,00	101,7	94,0
2.	Financijski prihodi	10.582.846,00	48.372.270,00	457,1	3,3
3.	Izvanredni – drugi prihodi	5.000.000,00	3.799.816,00	76,0	0,3
	Ukupno	1.410.190.307,00	1.465.977.169,00	103,9	100,0

U okviru drugih poslovnih prihoda vrijednosno najznačajniji prihodi (93,6% ukupnih prihoda) su ostvareni iz državnog proračuna u iznosu 1.373.012.575,00 kn za financiranje građenja i održavanja javnih cesta na temelju odredbi Zakona o javnim cestama. Naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta se uplaćuje iz državnog proračuna po litri naplaćene trošarine na energente i to: 0,60 kn na račun Hrvatskih autocesta d.o.o. i 0,60 kn na račun Hrvatskih cesta d.o.o.

Financijski prihodi su ostvareni u iznosu 48.372.270,00 kn, a vrijednosno najznačajniji u iznosu 32.919.140,00 kn se odnose na naplaćene zatezne kamate za nepravodobno uplaćene naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta.

Prihodi od prodaje su ostvareni u iznosu 35.067.281,00 kn. Odnose se na prihode od naknada za izvanredni prijevoz u iznosu 18.193.666,00 kn, prihode od naknada za korištenje cestovnog zemljišta u iznosu 12.597.439,00 kn, prihode od kontrole izvanrednog prijevoza u iznosu 2.689.343,00 kn, prihode od prodaje usluga u iznosu 1.251.414,00 kn, prihode od dozvola i suglasnosti u iznosu 251.213,00 kn, te prihode od vozila registriranih izvan Republike Hrvatske u iznosu 84.206,00 kn.

U tablici broj 2 se daju podaci o planiranim i ostvarenim rashodima za 2010.

Tablica broj 2

Planirani i ostvareni rashodi za 2010.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Poslovni rashodi	896.053.400,00	1.350.692.544,00	150,7	77,9
1.1.	Materijalni troškovi	796.094.000,00	774.994.565,00	97,3	44,7
1.2.	Troškovi zaposlenika	90.764.532,00	82.058.075,00	90,4	4,7
1.3.	Amortizacija	0,00	486.460.545,00	-	28,1
1.4.	Drugi troškovi	7.033.868,00	5.712.946,00	81,2	0,3
1.5.	Rezerviranja	0,00	87.883,00	-	-
1.6.	Drugi poslovni rashodi	2.161.000,00	1.378.530,00	63,8	0,1
2.	Financijski rashodi	412.136.019,00	369.032.799,00	89,5	21,3
3.	Izvanredni – drugi rashodi	16.308.000,00	14.455.963,00	88,6	0,8
	Ukupno	1.324.497.419,00	1.734.181.306,00	130,9	100,0

U okviru poslovnih rashoda vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni za provedbu Programa održavanja i upravljanja državnih cesta u iznosu 491.796.648,00 kn, aktivnosti Administracija i upravljanje u iznosu 276.464.006,00 kn, te provedbu programa Sufinanciranja županijskih uprava za ceste u iznosu 240.000.000,00 kn. Program održavanja i upravljanja državnih cesta se odnosi na provođenje aktivnosti Redovno održavanje u iznosu 342.643.186,00 kn, Izvanredno održavanje u iznosu 146.487.069,00 kn, te aktivnosti Studije i razvojne pripreme u iznosu 2.666.393,00 kn.

Prema vrstama rashoda vrijednosno najznačajniji su materijalni troškovi u iznosu 774.994.565,00 kn, što je 44,7% ukupnih rashoda. Odnose se na troškove usluga (redovno i izvanredno održavanje državnih cesta, te druge usluge) u iznosu 763.501.247,00 kn i troškove sirovina i materijala u iznosu 11.493.318,00 kn. Rashodi amortizacije su ostvareni u iznosu 486.460.545,00 kn, što je 28,1% ukupnih rashoda. Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 369.032.799,00 kn, što je 21,3% ukupnih rashoda. Odnose se na redovne kamate po dugoročnim i kratkoročnim kreditima od poslovnih domaćih i inozemnih banaka u iznosu 239.372.223,00 kn, negativne tečajne razlike u iznosu 70.679.915,00 kn, zatezne kamate u iznosu 33.533.713,00 kn, te druge financijske rashode u iznosu 25.446.948,00 kn. Troškovi zaposlenika su ostvareni u iznosu 82.058.075,00 kn, što je 4,7% ukupnih rashoda.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2010., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava iznosila je 71.781.877.143,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2009.	31. prosinca 2010.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
I.	Aktiva	71.275.223.122,00	71.781.877.143,00	100,7
1.	Dugotrajna imovina	70.739.831.968,00	71.254.419.549,00	100,7
2.	Kratkotrajna imovina	535.303.215,00	527.457.594,00	98,5
2.1.	Zalihe	14.130.755,00	17.282.299,00	122,3
2.2.	Potraživanja	433.037.931,00	144.489.308,00	33,4
2.3.	Kratkotrajna financijska imovina	7.198.994,00	2.168.171,00	30,1
2.4.	Novac u banci i blagajni	80.935.535,00	363.517.816,00	449,1
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	87.939,00	0,00	-
II.	Pasiva	71.275.223.122,00	71.781.877.143,00	100,7
1.	Kapital i rezerve	65.705.289.019,00	65.418.596.553,00	99,6
2.	Rezerviranja	0,00	1.474.690,00	-
3.	Dugoročne obveze	4.576.638.368,00	5.391.869.530,00	117,8
4.	Kratkoročne obveze	981.799.513,00	942.814.162,00	96,0
5.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja	11.496.222,00	27.122.208,00	235,9
	Izvanbilančni zapisi	559.340.562,00	165.669.092,00	29,6

Dugotrajna imovina se odnosi na vrijednost materijalne imovine u iznosu 71.222.092.765,00 kn, licenci i računalnih programa u iznosu 15.262.629,00 kn, dugotrajne financijske imovine (udjeli i dionice) u iznosu 11.022.830,00 kn, te dugoročnih potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 6.041.325,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija materijalna imovina se odnosi na vrijednost izgrađenih cesta i mostova u iznosu 64.258.850.340,00 kn, ulaganja u izgradnju cesta i mostova (materijalna imovina u pripremi) u iznosu 6.592.854.813,00 kn, dane predujmove izvoditeljima radova na građenju cesta i mostova u iznosu 237.563.991,00 kn, vrijednost upravnih zgrada i drugih objekata u iznosu 86.178.153,00 kn, te vrijednost zemljišta u iznosu 27.582.023,00 kn.

Vrijednost zaliha se odnosi najvećim dijelom na zalihe soli za posipavanje cesta u zimskim uvjetima. Povećanje vrijednosti zaliha soli na koncu 2010. za 22,3% u odnosu na konac 2009. se odnosi na razliku između vrijednosti nabavljene i utrošene soli tijekom godine.

Potraživanja u iznosu 144.489.308,00 kn se odnose na potraživanja za porez na dodanu vrijednost u iznosu 111.364.600,00 kn, potraživanja od županijskih uprava za ceste za utrošenu sol u iznosu 10.373.106,00 kn, potraživanja za naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta u iznosu 9.636.226,00 kn, potraživanja od kupaca u iznosu 9.035.493,00 kn, potraživanja po osnovi sufinanciranja gradova i županija u izgradnji i održavanju državnih cesta u iznosu 3.634.806,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu 307.220,00 kn, te potraživanja za isplaćene naknade na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu 137.857,00 kn. Od ukupno iskazanih potraživanja, na dospjela potraživanja se odnosi 62.174.902,00 kn, a na nedospjela se odnosi 82.314.406,00 kn. Do konca rujna 2011. su naplaćena potraživanja u iznosu 128.484.656,00 kn. Potraživanja iskazana koncem 2010. su manja za 66,6% u odnosu na iskazana potraživanja koncem 2009. Odstupanje se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta koja su na koncu 2009. iznosila 340.101.833,00 kn, a na koncu 2010. iznose 9.636.226,00 kn. U 2010. se prema odredbama Zakona o javnim cestama promijenio način utvrđivanja naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta. Do konca 2009. se navedena naknada plaćala po litri isporučenih i uvezenih naftnih derivata, a od početka 2010. se naknada uplaćuje po litri naplaćene trošarine na energente.

Kratkotrajna financijska imovina koncem 2010. iskazana u iznosu 2.168.171,00 kn se odnosi na dane predujmove izvoditeljima održavanja državnih cesta na temelju ugovora o građenju.

Novčana sredstva iskazana u iznosu 363.517.816,00 kn se odnose na novac na žiro računima u iznosu 9.166.608,00 kn, deviznim računima u protuvrijednosti 299.823.959,00 kn, izdvojena novčana sredstva na žiro računima (deponirana sredstva) za izvlaštenje nekretnina u iznosu 54.479.951,00 kn, te novac u blagajni u iznosu 47.298,00 kn. Stanje sredstava na deviznim računima kod tri poslovne banke na koncu 2010. iznosi 41.098.049,06 EUR i 61,61 USD. Odnosi se na sredstva dugoročnih kredita od domaćih poslovnih i inozemnih banaka za financiranje projekata investicijske izgradnje državnih cesta.

Kapital u iznosu 65.418.596.553,00 kn se odnosi na temeljni kapital upisan kod nadležnog Trgovačkog suda u iznosu 107.384.800,00 kn i javni kapital u iznosu 65.311.211.753,00 kn. Javni kapital se odnosi na neamortiziranu vrijednost javnog dobra - cesta danih Društvu na upravljanje i razliku između prihoda i rashoda kao rezultata poslovanja tijekom poslovnih godina, u skladu s odredbama Zakona o javnim cestama (od 20. srpnja 2011. Zakona o cestama).

Dugoročne obveze u iznosu 5.391.869.530,00 kn se odnose na nedospjele obveze prema domaćim kreditnim institucijama u iznosu 3.814.255.154,00 kn i inozemnim kreditnim institucijama u iznosu 1.577.614.376,00 kn. Kratkoročne obveze u iznosu 942.814.162,00 kn se odnose na obveze prema bankama u iznosu 469.570.000,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu 451.563.227,00 kn, obveze prema županijskim upravama za ceste u iznosu 9.448.034,00 kn, obveze za poreze i doprinose u iznosu 6.844.592,00 kn, obveze prema zaposlenicima u iznosu 4.067.011,00 kn, te obveze za primljene depozite i preplate kupaca u iznosu 1.321.298,00 kn. Koncem 2010. od ukupnih kratkoročnih obveza u iznosu 942.814.162,00 kn, na dospjele obveze se odnosi 30.860.331,00 kn, a na nedospjele 911.953.831,00 kn. Do konca rujna 2011. su podmirene obveze u iznosu 797.683.370,00 kn.

Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja u iznosu 27.122.208,00 kn, je veće za 15.625.986,00 kn u odnosu na stanje koncem 2009. Vrijednosno značajnije povećanje stanja na koncu 2010. se odnosi na nerealizirana interventna sredstva za županijske uprave za ceste koja propisuje nadležno ministarstvo, a priznavanje troškova se temelji na zahtjevu za plaćanje radova od županijskih uprava za ceste.

Izvanbilančni zapisi se odnose na dugoročni zajam dobiven od Međunarodne banke za obnovu i razvoj za izgradnju i obnovu državnih cesta, koji je 2001. preuzelo Ministarstvo financija, te na garancije dane županijskim upravama za ceste za dugoročne kredite dobivene od poslovnih banaka za financiranje programa županijskih uprava za ceste.

Podatke o smanjenju izvanbilančnih zapisa dostavljaju poslovne banke koje su odobrile kredite, odnosno županijske uprave za ceste dostavljaju potvrde o plaćenim anuitetima kredita na koje se odnose garancije.

c) Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Društvo u skladu s odredbama Zakona o javnim cestama (od 20. srpnja 2011. Zakona o cestama) ne iskazuje rezultat poslovanja kao dobit ili gubitak već kapitalnim pristupom evidentira stavke prihoda i rashoda koje se odnose na javne ceste, odnosno na javni kapital, a razliku koja se pojavljuje između prihoda i rashoda nadoknađuje iz javnog kapitala i prikazuje u Računu dobiti i gubitka kao prihod razdoblja. Javni kapital predstavljaju izvori sredstava kojima Republika Hrvatska financira građenje i održavanje javnih cesta.

Porez na dobit se plaća na porezno nepriznate rashode razdoblja, odnosno za razliku između stavaka koje povećavaju ili smanjuju osnovicu poreza na dobit. Osnovica za porez na dobit za 2010. je iskazana u iznosu 1.398.336,00 kn, te je primjenom porezne stope 20,0% utvrđena porezna obveza u iznosu 279.667,00 kn.

d) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Reviziju financijskih izvještaja Društva za 2010. je obavilo društvo registrirano za obavljanje revizijskih usluga. Koncem svibnja 2011. je sastavljen Izvještaj neovisnog revizora u kojem je izraženo mišljenje o financijskim izvještajima Društva zasnovano na obavljenoj reviziji. U Izvještaju neovisnog revizora se navodi da Društvo nije obavilo rezervaciju troškova za sudske sporove koji se vode protiv Društva i za troškove primanja zaposlenih te da nisu mogli izmjeriti efekte rezerviranja troškova na financijske izvještaje za 2010.

Navedeno je da Uprava Društva smatra da Društvo nije u mogućnosti obavljati rezerviranja za nepredviđene (potencijalne) obveze, jer su dobivena proračunska sredstva u zadanim veličinama i usmjerena na planom predviđene troškove i ulaganja.

Posebno je naglašeno da vlasništvo nad nekretninama nije u cijelosti upisano u korist Društva zbog neriješenih imovinsko - pravnih odnosa, odnosno da su postupci upisa u tijeku.

Izraženo je mišljenje da financijski izvještaji, osim prethodno navedenog, pružaju realan i objektivan prikaz financijskog položaja Društva na dan 31. prosinca 2010., te rezultate njegova poslovanja i novčane tijekomove u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (Narodne novine 136/09) odobrenim za primjenu u Republici Hrvatskoj.

II. REVIZIJA ZA 2010.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Društva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza je proučena i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Provjerena je uspostava i funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. U fazi planiranja revizije su primijenjeni analitički postupci uz pomoć kojih je obavljena analiza značajnijih pokazatelja, te su istražene promjene i odstupanja od planiranih veličina. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, su korištene objave u elektronskim medijima i tisku. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća, ulaznim računima, popisom imovine i obveza, evidentiranjem prihoda i rashoda i dugotrajne imovine, ulaganjem u dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu, te postupci javne nabave. Obavljeni su razgovori s direktorima sektora i šefovima odjela nadležnim za pojedine aktivnosti, te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Društva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Društvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je naložio osnivanje revizijskog odbora u skladu s odredbama Zakona o reviziji (Narodne novine 146/05 i 139/08) i ustrojavanje unutarnje revizije.

Također, je naložio da se nakon prikupljanja podataka od nadležnih županijskih uprava za ceste, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu, na temelju sastavljenih vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, u poslovnim knjigama evidentira vrijednost županijskih i lokalnih cesta koje su na temelju Odluke Ministarstva pomorstva, prometa i veza iz prosinca 2002. razvrstane u državne ceste. Za nepredviđene obveze za koje postoji vjerojatnost odljeva sredstava, predložio je obavljanje rezerviranja sredstava. Državni ured za reviziju je naložio usklađivanje iskazanih potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, sa stanjima evidentiranim u poslovnim bankama putem kojih su otplaćivani anuiteti. Naložio je preispitivanje razloga kašnjenja u izvođenju radova i usluga, te ovisno o utvrđenim činjenicama postupanje u skladu s ugovornim odredbama radi zaštite interesa Društva i efikasnog raspolaganja sredstvima. Državni ured za reviziju je naložio više pozornosti posvetiti planiranju pripremnih radova, kako bi projektna dokumentacija bila izrađena pravodobno, a radovi obavljeni u ugovorenim rokovima, te kako ne bi dolazilo do pomicanja roka povlačenja sredstava zajma. Također, je naložio ustrojavanje evidencije otkupa zemljišta iz koje bi bilo vidljivo koja vrijednost otkupljenog zemljišta pripada pojedinom Programu. Naložio je postupke nabave provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Revizijom za 2010. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- Društvo je osnovalo revizorski odbor u skladu s odredbama Zakona o reviziji i ustrojilo unutarnju reviziju.
- Nakon prikupljanja podataka od nadležnih županijskih uprava za ceste, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu, na temelju sastavljenih vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, u poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost županijskih i lokalnih cesta koje su na temelju Odluke Ministarstva pomorstva, prometa i veza iz prosinca 2002. razvrstane u državne ceste.
- Društvo je uskladilo iskazana potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, sa stanjima evidentiranim u poslovnim bankama putem kojih su otplaćivani anuiteti.
- Ustrojena je evidencija otkupa zemljišta iz koje je vidljivo koja vrijednost otkupljenog zemljišta pripada pojedinom Programu.

Nalozi i preporuka prema kojima nije postupljeno:

- Za nepredviđene obveze za koje postoji vjerojatnost odljeva sredstava nije obavljeno rezerviranje sredstava.
- Nabava u pojedinim slučajevima nije provedena u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07, 125/08 i 90/11).
- U pojedinim slučajevima nisu utvrđeni razlozi kašnjenja u izvođenju radova i usluga odnosno nije postupljeno u skladu sa zaključenim ugovorima.

- Društvo u pojedinim slučajevima nije posvetilo dovoljno pozornosti planiranju pripremnih radova, kako bi projektna dokumentacija bila izrađena pravodobno, a radovi obavljani u ugovorenim rokovima.

Društvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2010.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi i rashodi, imovina i obveze, ulaganja u dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu, programi financirani u 2010., te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, rashode, ulaganja u dugotrajnu imovinu, te postupke javne nabave.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Vlada Republike Hrvatske je, radi provođenja mjera i ciljeva antikorupcijske politike na razini trgovačkih društava, donijela koncem studenoga 2009. Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010. – 2012. (dalje u tekstu: Program). Program je donesen na temelju strateških dokumenata koje su u 2008. usvojili Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske (Strategija suzbijanja korupcije i Akcijski plan). Programom se nalaže nadležnim tijelima trgovačkih društava jačanje integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu, stvaranje preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama, te na afirmaciju pristupa «nulte tolerancije» na korupciju. Sastavni dio Programa čine obrasci Akcijskog plana, izvješća o provedbi Akcijskog plana i izvješća za praćenje rezultata provedbe Programa. Trgovačka društva su bila obvezna do 31. prosinca 2009. donijeti akcijske planove i dostaviti ih nadležnom ministarstvu. Za provedbu mjera i ciljeva iz Programa zadužena je Uprava Društva, a Nadzorni odbor je zadužen za praćenje provedbe mjera i ciljeva iz Programa. Društvo je nadležnom ministarstvu u roku dostavilo obrazac Akcijskog plana za provođenje Programa. Akcijskim planom Društva je obuhvaćeno 37 aktivnosti za čije provođenje je odredilo ciljne skupine, rokove provedbe i nadležnosti.

Do vremena obavljanja revizije, Društvo je provelo većinu mjera i aktivnosti utvrđenih Akcijskim planom, što je navedeno i u izvješću za praćenje provedbe antikorupcijskog plana upućenog u listopadu 2011. nadležnom ministarstvu. Dio mjera i aktivnosti vezan za objavljivanje informacija o postupcima javne nabave na mrežnoj stranici Društva (objavljivanje zapisnika o otvaranju ponuda, te odluka o odabiru ponuditelja) nije proveden. Nadalje, službenik za informiranje, službenik za etiku i osoba zadužena za nepravilnosti nisu tromjesečno izvješćivali Nadzorni odbor o provedbi poslova iz svoje nadležnosti, a službenik za etiku nije proveo izobrazbu zaposlenika u cilju promicanja etičkog postupanja. Planskim dokumentima Društva za popisana 123 ključna poslovna procesa nisu utvrđeni rizici poslovanja, te unutar osnovnih organizacijskih jedinica nisu donesene pisane procedure kojima bi bili jasno određeni postupci, zadaće pojedinih sudionika, ovlasti i odgovornosti u obavljanju ključnih poslovnih procesa. Također, nisu provedene mjere i aktivnosti koje se odnose na donošenje planova izobrazbe i uvođenje obvezne specijalizirane poduke zaposlenika iz područja etike.

Mjere 2.3., 2.4. i 2.5. Programa i Akcijskog plana Društva se odnose na obvezu uspostave i/ili jačanja sustava financijskog upravljanja i kontrola, te unutarnje revizije u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06), dok se mjera 2.5. odnosi na uspostavu i/ili jačanje revizorskih odbora.

Društvo je početkom siječnja 2010. ustrojilo unutar Uprave Društva samostalnu Jedinicu za unutarnju reviziju. Reviziju obavljaju dva unutarnja revizora (od ukupno tri koliko je predviđeno sistematizacijom radnih mjesta). Donesena je povelja unutarnjih revizora i godišnji plan rada, kojim je bilo predviđeno obavljanje dvije revizije, što je i učinjeno. Obavljena je revizija nabave roba i usluga putem narudžbenica i revizija učinjenog po nalazima i preporukama Državnog ureda za reviziju po obavljenoj reviziji financijskih izvještaja i poslovanja Društva za 2007. Izvješća o obavljenim revizijama su dostavljena Upravi Društva. Dano je 17 preporuka za poboljšanje poslovanja, od kojih su četiri provedene, pet je u tijeku provođenja, a za osam preporuka je istekao rok provođenja. Strateški plan rada unutarnje revizije je donesen u siječnju 2011. za razdoblje od 2011. do 2013. Godišnje izvješće o radu sastavljeno je i dostavljeno u veljači 2011. Upravi Društva.

Društvo je s aktivnostima na uspostavi sustava financijskog upravljanja i kontrola započelo u ožujku 2010. Do vremena obavljanja revizije su poduzete sljedeće aktivnosti: imenovani su voditelj i koordinator za financijsko upravljanje i kontrole, operativni koordinator za provedbu uspostave procesa upravljanja rizicima, radna skupina, sastavljena je izjava o viziji, misiji i značajnim poslovnim ciljevima, imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti, donesen plan uspostave i razvoja sustava s utvrđenim rokovima izvršenja pojedinih aktivnosti, popisani ključni poslovni procesi i aktivnosti u procesu u pojedinim sektorima, pri kraju je izrada mape popisanih poslovnih procesa, sastavljen je upitnik o samoprocjeni sustava financijskog upravljanja i kontrola, sastavljeno izvješće o realiziranim aktivnostima vezanim za uspostavu i razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola, te imenovana osoba za praćenje nepravilnosti i informiranje. Aktivnosti na uspostavi sustava financijskog upravljanja i kontrola koordinira Sektor za financije i ekonomske poslove. Do vremena obavljanja revizije nisu utvrđeni rizici za popisane poslovne procese, te nije utvrđena strategija upravljanja rizicima. Društvo je Planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola utvrdilo da je 31. siječnja 2011. krajnji rok za provođenje navedenih aktivnosti. S obzirom da aktivnosti nisu provedene u roku, trebalo je utvrditi nove rokove za izvršenje planiranih aktivnosti.

Nadzorni odbor je početkom srpnja 2009. donio odluku o osnivanju i imenovanju tri člana revizorskog odbora (dva člana iz Nadzornog odbora i jedan iz redova stručnjaka za računovodstvo, reviziju i poreze). Sastav, dužnosti, prava i odgovornosti odbora, način rada, odlučivanja, odnos prema Nadzornom odboru, Skupštini i Upravi Društva su uređeni Poslovníkom o radu. U skladu s odredbama Poslovnika, revizorski odbor, između ostalog, prati postupak financijskog izvješćivanja, učinkovitost unutarnje revizije i sustava upravljanja rizicima, nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih izvještaja, daje preporuke Skupštini Društva o odabiru samostalnog revizora ili revizorskog društva, te raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije i značajnim pitanjima koja se odnose na to područje. Rad revizorskog odbora se obavlja, u pravilu, u sjedištu Društva na sjednicama koje se održavaju najmanje dva puta godišnje, a po potrebi i češće. Revizorski odbor je do vremena obavljanja revizije održao šest sjednica.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje razvijati sustav unutarnjih kontrola u skladu sa Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima, te utvrditi nove rokove izvršenja planiranih aktivnosti.

S obzirom da se Društvo nalazi među trgovačkim društvima od posebnog državnog interesa, da ostvaruje značajne prihode i rashode za investicijska ulaganja u državne ceste, te da upravlja javnim kapitalom, također se predlaže u što kraćem roku provesti ciljeve, mjere i aktivnosti utvrđene Antikorupcijskim programom za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010. – 2012. i Akcijskim planom Društva, a koje do vremena obavljanja revizije nisu provedene.

Posljedica nedovoljno učinkovitog sustava unutarnjih kontrola su, između ostalog, i nepravilnosti navedene u nastavku.

- 1.2. *Društvo prihvaća prijedloge Državnog ureda za reviziju. Vezano za objavljivanje informacija o postupcima javne nabave na mrežnoj stranici Društva, navodi da će objavljivanje provesti tijekom 2012. Nadalje, navodi da je službenik za informiranje (ujedno i osoba za nepravilnosti) koncem siječnja 2012. podnio Upravi i Nadzornom odboru izvještaj o aktivnostima koje su poduzete u 2011., te da će ubuduće tromjesečno izvještavati Nadzorni odbor. Također, navodi da će službenik za etiku početkom 2012. izvijestiti Nadzorni odbor o svom radu u 2011., te da će nastaviti tromjesečno izvještavati Nadzorni odbor. Vezano za izobrazbu zaposlenika, Društvo navodi da je u tijeku izrada plana rada za izobrazbu koja će se provesti u 2012. Društvo, vezano za uspostavu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola, navodi da će Planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola za 2012. utvrditi nove rokove za aktivnosti neizvršene do 31. siječnja 2011. Također, navodi da je u tijeku utvrđivanje rizika poslovanja po pojedinim organizacijskim jedinicama, nakon čega će se izraditi registar rizika i pisane procedure unutar osnovnih organizacijskih jedinica.*

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 2.1. Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu. Ustrojene su i vode se sve propisane poslovne knjige. Sastavljeni su svi financijski izvještaji propisani odredbama navedenog Zakona. S obzirom da se ukupni prihodi i rashodi Društva uključuju u konsolidaciju državnog proračuna sastavljeni su i svi financijski izvještaji prema odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

- Unos podataka (evidentiranje) u poslovne knjige

U pojedinim slučajevima, poslovne promjene nisu evidentirane u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

U okviru ukupnih potraživanja iskazanih u iznosu 144.489.308,00 kn su evidentirana potraživanja po osnovi sufinanciranja gradova i županija u izgradnji i održavanju državnih cesta u iznosu 3.634.806,00 kn. Društvo u poslovnim knjigama nije evidentiralo potraživanje (i prihod) od grada Čakovca u iznosu 992.993,00 kn vezano za Sporazum o sufinanciranju radova na rekonstrukciji „T“ raskrižja državne ceste D209 i lokalne ceste LC20021 u kružno raskrižje (rotor) u Čakovcu iz rujna 2008. Na temelju navedenog Sporazuma te prema ispostavljenim privremenim situacijama i okončanoj situaciji izvoditelja radova, Društvo je tijekom 2009. i 2010. sastavilo knjigovodstvene isprave prema kojima od grada Čakovca potražuje 992.993,00 kn (25,0% vrijednosti izvedenih radova).

Podaci iz spomenutih knjigovodstvenih isprava nisu evidentirani u poslovnim knjigama za 2009. i 2010. odnosno u poslovnim knjigama nije evidentirano potraživanje (i prihod) od sufinanciranja u iznosu 992.993,00 kn. Od navedenog iznosa je na računu potraživanja i prihoda u poslovnim knjigama za 2009. trebalo evidentirati 788.624,00 kn, a u poslovnim knjigama za 2010. je trebalo evidentirati 204.369,00 kn.

Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu, kojima je propisano da je poduzetnik dužan prikupljati i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige u koje se podaci unose na temelju knjigovodstvenih isprava, te sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama spomenutog Zakona i na temelju njega donesenim propisima, poštujući pri tome računovodstvene standarde i temeljna načela urednog knjigovodstva.

Novčana sredstva iskazana u iznosu 363.517.816,00 kn se odnose se novac na žiro računima u iznosu 9.166.608,00 kn, deviznim računima u protuvrijednosti 299.823.959,00 kn, izdvojena novčana sredstava na žiro računima (deponirana sredstva) za izvlaštenje nekretnina u iznosu 54.479.951,00 kn, te novac u blagajni u iznosu 47.298,00 kn.

Vrijednost oročenih sredstava na deviznim računima kod poslovnih banaka i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na dan 31. prosinca 2010. manje za 3.692.587,00 kn. Uvidom u knjigovodstvene isprave je utvrđeno da je pri preračunu deviznih sredstava iskazanih na deviznim računima kod poslovnih banaka u protuvrijednost u kunama primijenjen odgovarajući srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2010. (1 EUR = 7,385173 kn). Navedeni tečaj je primijenjen na iznos od 34.700.000 EUR umjesto na iznos od 35.200.000 EUR, koliko je iznosilo stanje oročenih sredstava na deviznim računima kod poslovnih banaka.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 6. stavka 4. Zakona o računovodstvu, kojom je propisano da je poduzetnik dužan prije unosa podataka iz knjigovodstvene isprave u poslovne knjige, provjeriti ispravnost i potpunost knjigovodstvene isprave.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i na temelju njega donesenim propisima, poštujući pri tome računovodstvene standarde i temeljna načela urednog knjigovodstva.

- Rezerviranje

Ulaganja u otkup nekretnina (zemljište i pripadajući objekti) su planirana u iznosu 155.130.000,00 kn, a ostvarena su u iznosu 139.905.235,00 kn, što je za 15.224.765,00 kn ili 9,8% manje od planiranih. Odnose se na otkup nekretnina za provedbu programa gradnje i rekonstrukcije državnih cesta i drugih programa i zahvata na državnim cestama.

Prema odredbama Zakona o izvlaštenju (Narodne novine 9/94, 35/94, 114/01, 79/06 i 45/11) nekretnina se može izvlaštiti, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, kada je to potrebno radi izgradnje objekata ili izvođenja radova u interesu Republike Hrvatske i kada se ocjeni da će se korištenjem nekretnine, za koju se namjerava predložiti izvlaštenje, u novoj namjeni postići veća korist od one koja se postizala korištenjem te nekretnine na dosadašnji način.

Postupak izvlaštenja za potrebe gradnje ili rekonstrukcije državnih cesta započinje na temelju plana Društva i podnošenjem prijedloga za osiguranjem dokaza o stanju i vrijednosti nekretnina pred nadležnim uredom državne uprave u skladu s odredbama Zakona o izvlaštenju.

Od ukupno ostvarenih ulaganja u otkup nekretnina za izgradnju i rekonstrukciju državnih cesta u vrijednosti 139.905.235,00 kn, na obračunane naknade izvlaštenicima (vlasnicima nekretnina) za izvlaštene nekretnine se odnosi 136.669.471,00 kn, a na naknade sudskim vještacima koji izrađuju elaborate i daju mišljenje o stanju i vrijednosti izvlaštenih nekretnina i druge troškove se odnosi 3.235.764,00 kn. Naknade za izvlašteno zemljište u 2010. je ostvarilo 1 530 izvlaštenika (fizičkih i pravnih osoba).

Prema obrazloženju Sektora za pravne, kadrovske i opće poslove koncem 2010. je evidentiran ukupno 2 051 pravni spor koji se vodi protiv Društva kod nadležnih sudova, a vrijednost predmeta spora kako je određeno tužbama iznosi ukupno 309.962.604,00 kn. Od navedenog se 52 postupka odnose na sporove koji se vode protiv Društva kod nadležnih sudova zbog neriješenih imovinsko – pravnih odnosa vezanih za vlasništvo nad nekretninama (zemljište i pripadajući objekti) za izgradnju i rekonstrukciju državnih cesta, ukupne vrijednosti predmeta spora u iznosu 14.545.848,00 kn. Preostali postupci se najvećim dijelom odnose na sporove vezane za naknadu štete nastale u prometnim nesrećama koje su uzrokovali propusti u održavanju državnih cesta. Za navedene sudske sporove koji se vode protiv Društva nije obavljena rezervacija troškova. Rezerviranje nepredvidivih obveza je određeno Međunarodnim računovodstvenim standardom 37, Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

Državni ured za reviziju je mišljenja da Društvo treba za sudske sporove koji se vode protiv Društva donijeti odluku o dugoročnom rezerviranju za troškove koji bi mogli nastati u sljedećim obračunskim razdobljima po pravomoćnosti sudskih presuda, što je određeno Međunarodnim računovodstvenim standardom 37, Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

- 2.2. *Društvo prihvaća nalog i mišljenje Državnog ureda za reviziju vezano za unos podataka (evidentiranje) u poslovne knjige, te rezerviranje. Obrazlaže da je ispravilo utvrđene nepravilnosti vezane za unos podataka u poslovne knjige. Također, navodi da će u financijskim izvještajima za 2011. provesti rezerviranja za sudske sporove koji se vode protiv Društva.*

3. Rashodi

- 3.1. Rashodi su planirani u iznosu 1.324.497.419,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.734.181.306,00 kn, što je za 409.683.887,00 kn ili 30,9% više od planiranih. Odnose se na poslovne rashode u iznosu 1.350.692.544,00 kn, financijske rashode u iznosu 369.032.799,00 kn, te izvanredne rashode u iznosu 14.455.963,00 kn.

Rashodi za izvanredno održavanje državnih cesta su planirani u iznosu 170.000.0000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 146.487.069,00 kn, što je za 23.512.931,00 kn ili 13,8% manje od planiranih.

Vrijednosno značajniji se odnose na rashode za izvanredno održavanje cestovnih dionica u iznosu 81.822.400,00 kn, cestovnih objekata u iznosu 29.908.802,00 kn, te sanaciju opasnih mjesta u iznosu 9.442.882,00 kn.

U skladu s odredbom članka 11. Pravilnika o održavanju i zaštiti javnih cesta (Narodne novine 25/98 i 162/98), izvanredno održavanje cesta se odnosi na povremene radove za koje je potrebna tehnička dokumentacija, a obavljaju se i radi mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa.

U okviru rashoda za usluge izvanrednog održavanja državnih cesta ostvarenih u iznosu 146.487.069,00 kn, pojedini radovi ukupno ugovorene vrijednosti 44.294.556,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost nisu završeni u ugovorenom roku.

Za ustupanje radova na izvanrednom održavanju državne ceste D53, dionica Našice – Gradec, te Šibenskog mosta na državnoj cesti D8 su provedeni postupci javne nabave uz primjenu odredbi Zakona o javnoj nabavi. Prema zaključenim ugovorima i dodacima ugovora je ugovorena ukupna vrijednost radova u iznosu 44.294.556,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Prema ispostavljenim privremenim obračunskim situacijama do vremena obavljanja revizije su izvedeni ugovoreni radovi u vrijednosti 36.417.503,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Od navedenog iznosa na izvedene i obračunane radova u 2010. se odnosi 13.507.229,00 kn. Do vremena obavljanja revizije, radovi nisu završeni.

S obzirom da radovi nisu izvedeni u ugovorenom roku, Društvo je trebalo s izvoditeljima radova i nadzornim tijelima utvrditi razloge, te ako su za kašnjenje krivi izvoditelji, obračunati ugovorenu kaznu. U slučajevima kašnjenja ugovorenih radova zbog promijenjenih okolnosti izvođenja radova, a za koje izvoditelji nisu krivi, Društvo je trebalo u skladu sa zaključenim osnovnim ugovorima i Odlukom o načinu realizacije izgradnje i održavanja cesta i cestovnih objekata, s izvoditeljima radova zaključiti dodatke ugovorima, kojima se utvrđuje novi rok završetka radova.

Državni ured za reviziju nalaže postupati u skladu sa zaključenim ugovorima i odredbama Odluke o načinu realizacije izgradnje i održavanja cesta i cestovnih objekata.

3.2. *U očitovanju na nalaz vezan za rashode za usluge izvanrednog održavanja državnih cesta, Društvo navodi da izvoditelji navedenih radova nisu završili radove u ugovorenom roku, te da će im se obračunati ugovorena kazna.*

4. Ulaganja u dugotrajnu imovinu

4.1. Ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu su ostvarena u iznosu 1.014.837.244,00 kn, od čega se na ulaganja (investicije) u cjelokupnu obnovu duljih dionica državnih cesta (Betterment II) odnosi 131.400.901,00 kn.

U okviru navedenih ulaganja radovi na projektu obnove državne ceste D2 (dionica Našice – Bizovac) i obnove državne ceste D306 (dionica Vir – Kožino) nisu završeni u ugovorenom roku.

Za ustupanje radova na obnovi državne ceste D2 (dionica Našice – Bizovac) i državne ceste D306 (dionica Vir – Kožino) su provedeni prema smjernicama Europske investicijske banke međunarodni javni natječaji, a za ustupanje dodatnih radova pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave. Prema zaključenim ugovorima i dodacima ugovora je ugovorena ukupna vrijednost radova u iznosu 127.889.802,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Prema ispostavljenim privremenim obračunskim situacijama do vremena obavljanja revizije su izvedeni ugovoreni radovi u vrijednosti 107.432.686,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Od navedenog iznosa na izvedene i obračunane radova u 2010. se odnosi 35.699.194,00 kn. Do vremena obavljanja revizije, radovi nisu završeni.

S obzirom da radovi nisu izvedeni u ugovorenom roku, Društvo je trebalo s izvoditeljima radova i nadzornim tijelima utvrditi razloge, te ako su za kašnjenje krivi izvoditelji, obračunati ugovorenu kaznu. U slučajevima kašnjenja ugovorenih radova zbog promijenjenih okolnosti izvođenja radova, a za koje izvoditelji nisu krivi, Društvo je trebalo u skladu sa zaključenim osnovnim ugovorima i Odlukom o načinu realizacije izgradnje i održavanja cesta i cestovnih objekata, s izvoditeljima radova zaključiti dodatke ugovorima, kojima se utvrđuje novi rok završetka radova.

Državni ured za reviziju nalaže postupati u skladu sa zaključenim ugovorima i odredbama Odluke o načinu realizacije izgradnje i održavanja cesta i cestovnih objekata.

- 4.2. *U očitovanju na nalaz vezan za ulaganja u dugotrajnu imovinu, Društvo navodi da je ugovoreni rok za završetak radova na obnovi državne ceste D306 (dionica Vir – Kožino) bio 31. svibnja 2011. Također, navodi da je nadzorni inženjer na temelju ovlasti iz članka 44.3. Posebnih i općih uvjeta ugovora produžio izvoditelju rok završetka radova do 15. lipnja 2011., u kojem roku je izvoditelj završio ugovorene radove. Nadalje, navodi da je ugovoreni rok za završetak radova na obnovi državne ceste D2 (dionica Našice – Bizovac) bio 31. prosinca 2011., u kojem roku je izvoditelj završio ugovorene radove.*
- 4.3. Državni ured za reviziju ostaje pri navodima iz nalaza vezano za završetak radova na obnovi državnih cesta D306 (dionica Vir – Kožino) i D2 (dionica Našice – Bizovac). Društvo nije dostavilo dokumentaciju koja bi potvrdila navode Društva iz očitovanja na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.
5. Postupci javne nabave
 - 5.1. Nabava robe, usluga i ustupanja radova Društva se provodi unutar Sektora za nabavu, odnosno Odjela za nabavu građenja i projektiranja, Odjela za nabavu investicijskog održavanja, Odjela za nabavu i prodaju, te Odjela za međunarodne projekte. Navedeni odjeli izrađuju zasebne planove nabave koji su vezani uz djelokrug rada pojedinog odjela. Društvo je za 2010. donijelo plan nabave koji se sastoji od planova nabave spomenutih odjela, a ukupna planirana vrijednost javne nabave iznosi 1.509.434.967,00 kn. Prema izvješću o javnoj nabavi u 2010. je zaključeno 210 ugovora o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 1.532.919,567,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Od navedenog na otvorene postupke javne nabave roba, radova i usluga se odnosi 147 zaključenih ugovora u vrijednosti 1.488.692.127,00 kn, na pregovaračke postupke javne nabave s prethodnom objavom se odnose dva zaključena ugovora u vrijednosti 2.147.732,00 kn, na pregovaračke postupke javne nabave bez prethodne objave se odnose 42 zaključena ugovora u vrijednosti 28.970.749,00 kn, a 19 ugovora u vrijednosti 13.108.959,00 kn se odnosi na zaključene ugovore o javnim uslugama čiji su predmet nabave usluge u smislu Dodatka II. B Zakona o javnoj nabavi. Nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn je iznosila ukupno 5.330.391,00 kn.

Nabava pojedinih roba i usluga u ukupnoj vrijednosti 8.309.843,00 kn je obavljena izravno, bez provođenja propisanih postupaka nabave. Izravno je nabavljena električna energija u vrijednosti 7.553.128,00 kn, geodetsko – katastarske usluge na obilježavanju cestovnog zemljišta u vrijednosti 494.322,00 kn, te plin u vrijednosti 262.393,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 3. Zakona o javnoj nabavi, prema kojoj je Društvo obveznik primjene spomenutog Zakona.

Za usluge izrade glavnih projekata državne ceste D8 Stobreč – Dugi Rat i Dugi Rat – Omiš su provedeni postupci javnog nadmetanja. Društvo je za ustupanje radova na prelaganju (zaštiti) instalacija na izgradnji državne ceste D8 (dionica Sveti Kuzam – Križišće), ustupanje radova na izvanrednom održavanju državne ceste D100 (dionica Hrasta – Belej), državne ceste D66 (dionica Labin – Štrmac), tunela Žutnica na državnoj cesti D1, tunela Krapina na državnoj cesti D1, za obnovu opasnog mjesta u naselju Ferovac na državnoj cesti D51, te usluga investicijskog održavanja objekta ispostave Društva u Osijeku provelo otvorene postupke javne nabave, uz primjenu odredbi Zakona o javnoj nabavi. Prema zaključenim ugovorima je ugovorena ukupna vrijednost radova i usluga u iznosu 117.251.514,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Društvo je, s obzirom da se Projekt izgradnje splitske obilaznice dijelom financira iz sredstava zajma Europske banke za obnovu i razvoj, za izvođenje radova na državnoj cesti D8 Dugi Rat – Omiš (LOT 4, tunel Omiš – Omiš) prema smjernicama banke provelo međunarodni javni natječaj. S obzirom da se Program cjelokupne obnove duljih dionica državnih cesta (Betterment II) dijelom financira iz sredstava zajma Europske investicijske banke, za ustupanje radova na obnovi državne ceste D306 (dionica Vir – Kožino) je proveden međunarodni javni natječaj. Prema zaključenim ugovorima je ugovorena ukupna vrijednost radova u iznosu 410.719.178,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Za nabavu dodatnih usluga projektiranja državne ceste D8 Stobreč – Dugi Rat i Dugi Rat – Omiš, ustupanje dodatnih radova na prelaganju (zaštiti) instalacija na izgradnji državne ceste D8 (dionica Sveti Kuzam – Križišće), radova na državnoj cesti D8 Dugi Rat – Omiš, radova na obnovi državne ceste D306 (dionica Vir – Kožino), ustupanje radova na izvanrednom održavanju državne ceste D100 (dionica Hrasta – Belej), državne ceste D66 (dionica Labin – Štrmac), tunela Žutnica na državnoj cesti D1, tunela Krapina na državnoj cesti D1, za obnovu opasnog mjesta u naselju Ferovac na državnoj cesti D51, te za nabavu dodatnih usluga investicijskog održavanja objekta ispostave Društva u Osijeku su provedeni pregovarački postupci javne nabave bez prethodne objave.

Prema zaključenim dodacima ugovorima je ugovorena ukupna vrijednost radova i usluga u iznosu 25.294.067,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Na temelju zaključenih osnovnih ugovora i dodataka ugovorima, a prema ispostavljenim privremenim i okončanim obračunskim situacijama do vremena obavljanja revizije su izvedeni ugovoreni radovi i izvršene usluge u vrijednosti 326.396.733,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Od navedenog iznosa na izvedene i obračunane radove i usluge u 2010. se odnosi 134.672.681,00 kn. Dodatne usluge i radovi nisu bili uključeni u troškovnike i projekte na temelju kojih su zaključeni osnovni ugovori, a vrijednost navedenih usluga i radova je ugovorena u iznosu 25.294.067,00 kn, što čini 4,8% vrijednosti osnovnih ugovora zaključenih u iznosu 527.970.692,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Društvo je, s obzirom da se Projekt izgradnje riječke obilaznice dijelom financira iz sredstava Europske banke za obnovu i razvoj, za izvođenje radova na državnoj cesti D8, dionica Sveti Kuzam – Križišće (LOT 1, Sveti Kuzam - Gradina) prema smjernicama banke u prosincu 2007. provelo međunarodni javni natječaj. Prema zapisniku povjerenstva su pristigle četiri ponude, a ponudu s najnižom cijenom je dostavio jedan ponuditelj u vrijednosti 143.369.180,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Europska banka za obnovu i razvoj je na temelju dostavljenog izvješća o ocjenjivanju pristiglih ponuda u svibnju 2008. obavijestila Društvo da na temelju dobivenih podataka ne prihvaća predloženu ponudu najpovoljnijeg ponuditelja, te da odustaje od financiranja izgradnje spomenute državne ceste. Također je obrazložila da postupak ocjenjivanja pristiglih ponuda nije proveden na temelju kriterija navedenih u dokumentaciji za nadmetanje, odnosno na temelju uputa i podataka za ponudu dostavljenih ponuditeljima. Dokumentaciju za nadmetanje je sastavilo Društvo.

Društvo je, nakon neprihvatanja ponude i odustajanja Europske banke za obnovu i razvoj od financiranja dijela izgradnje državne ceste D8, dionica Sveti Kuzam – Križišće, poddionica Sveti Kuzam – Gradina, za izgradnju spomenute ceste provelo u svibnju 2008. zbog iznimne žurnosti pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave, s ponuditeljem koji je dostavio ponudu s najnižom cijenom u provedenom međunarodnom javnom natječaju. Navedeni postupak javne nabave je proveden na temelju odredbe članka 14. stavka 2. točke 3. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da se ugovor o javnim radovima može zaključiti u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave, ako se zbog iznimne žurnosti, izazvane događajima koje javni naručitelj nije mogao predvidjeti, rok za nadmetanje s objavom poziva za nadmetanje ne može primijeniti. Razlog iznimne žurnosti ne smije ni u kojem slučaju biti uzrokovan postupanjem javnog naručitelja. Društvo u obrazloženju navodi da je razlog iznimne žurnosti uzrokovan potrebom izgradnje cjelokupne dionice državne ceste, odnosno započinjanjem radova na svim poddionicama ceste. S ponuditeljem čija je ponuda prihvaćena, a koja je istovjetna ponudi iz međunarodnog javnog natječaja je u lipnju 2008. ugovoreno izvođenje radova u vrijednosti 143.369.180,00 kn, u roku 24 mjeseca od potpisa ugovora i uvođenja u posao. Društvo je u lipnju 2008. obavijestilo Europsku banku za obnovu i razvoj o provedbi pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave uz primjenu odredbi Zakona o javnoj nabavi i zaključenju ugovora s ponuditeljem.

S izvoditeljem radova su u srpnju 2010. i 2011. zaključena dva dodatka ugovoru zbog neizmještanja dalekovoda i neriješenih imovinsko pravnih odnosa u zoni izvođenja radova, te zbog nemogućnosti odvoza materijala na deponiju Brajdica, a što je otežavalo izvođenje planiranih radova izgradnje ceste. Ugovoren je novi rok za izvođenje radova do 31. srpnja 2012.

Na temelju zaključenog ugovora i dodataka ugovoru, a prema ispostavljenim privremenim obračunskim situacijama do vremena obavljanja revizije su izvedeni radovi u vrijednosti 83.921.886,00 kn.

Od navedenog iznosa na obračunane i izvedene radove do konca 2009. se odnosi 20.774.518,00 kn, na obračunane i izvedene radove tijekom 2010. se odnosi 21.876.338,00 kn, a na obračunane i izvedene radove tijekom 2011. se odnosi 41.271.030,00 kn. Izgradnja spomenute ceste se financira iz sredstava državnog proračuna, primljenih zajmova od poslovnih banaka, te drugih prihoda Društva.

S obzirom da Europska banka za obnovu i razvoj nakon provođenja međunarodnog javnog natječaja prema smjernicama banke, nije prihvatila predloženu ponudu najpovoljnijeg ponuditelja, te je odustala od financiranja izgradnje ceste, Društvo je trebalo za izvođenje radova na spomenutoj državnoj cesti, provesti na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi otvoreni ili ograničeni postupak javne nabave, a ne zbog iznimne žurnosti s ponuditeljem na temelju ponude iz međunarodnog javnog natječaja zaključiti ugovor o izvođenju radova u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave.

Nakon zaključenja ugovora o javnim radovima na spomenutoj državnoj cesti, Društvo nije obavijest o zaključenom ugovoru objavilo u Elektroničkom oglasniku javne nabave u roku 48 dana od dana zaključenja ugovora o javnoj nabavi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 37. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da je javni naručitelj obavezan obavijest o svakom zaključenom ugovoru o javnim radovima, ugovor o javnoj nabavi robe ili ugovor o javnim uslugama te o svakom rezultatu natječaja, primjenom standardnih obrazaca, najkasnije 48 dana od dana zaključenja ugovora o javnoj nabavi, odnosno dana zaključenja natječaja, objaviti u Elektroničkom oglasniku javne nabave u Narodnim novinama.

Državni ured za reviziju nalaže provođenje postupaka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Državni ured za reviziju predlaže kod izrade troškovnika i projekata na temelju kojih se zaključuju osnovni ugovori o izradi projekata i izvođenju radova u troškovnike i projekte uključiti cjelokupnu količinu i vrstu stvarno potrebnih usluga i radova za projektiranje i izgradnju, te održavanje državnih cesta i objekata, a dodatne usluge i radove ugovarati samo zbog nepredviđenih događaja, koji se nisu mogli predvidjeti osnovnim ugovorom.

- 5.2. *U očitovanju na nalaz vezan za postupke javne nabave, Društvo navodi da je nabava električne energije i plina obavljena na temelju ugovora iz prethodnih godina, a da će se u 2012. provesti otvoreni postupci javne nabave električne energije i plina. Nadalje, obrazlaže vezano za nabavu geodetsko katastarskih usluga na obilježavanju cestovnog zemljišta da se predmet nabave određuje prema svakoj katastarskoj općini koja za sebe predstavlja poseban predmet nabave. Također, navodi da su pojedinačne vrijednosti nabave spomenutih usluga bile manje od 70.000,00 kn, te da nije postojala zakonska osnova za provedbu postupka nabave, te da se za veće iznose provodi postupak javne nabave. Vezano za Projekt izgradnje riječke obilaznice (LOT 1) obrazlaže da je za izvođenje radova proveden međunarodni javni natječaj. Također, navodi da Društvo nije moglo prihvatiti prijedlog odabira Europske banke za obnovu i razvoj, te s obzirom na činjenicu da rokovi izgradnje nisu dopuštali provedbu otvorenog postupka nabave, Društvo je za izgradnju državne ceste D8, dionica Sveti Kuzam – Križišće (LOT 1, Sveti Kuzam – Gradina) provelo zbog iznimne žurnosti pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave.*

Nadalje, obrazlaže da razlog primjene iznimne žurnosti nije prouzročen ponašanjem naručitelja. Također, navodi da je Europska banka za obnovu i razvoj dala odobrenje na dokumentaciju za nadmetanje, a nije dala odobrenje na odabir najpovoljnijeg ponuditelja na LOT 1, jer je kumulativno promatrala kriterije na svim lotovima (LOT 1 – LOT 4). Nadalje, navodi da je Banka predlagala ponuditelja s višom cijenom promatrajući kumulativne uvjete sposobnosti, te da osim financijske koristi za Društvo kod odabira pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave nisu učinjene nepravilnosti u primjeni Zakona o javnoj nabavi.

- 5.3. Državni ured za reviziju ostaje pri navodima iz nalaza vezano za nabavu geodetsko katastarskih usluga i izvođenja radova na izgradnji državne ceste D8, dionica Sveti Kuzam – Križišće (LOT 1, Sveti Kuzam – Gradina).

Društvo je geodetsko katastarske usluge u iznosu 494.322,00 kn nabavilo izravno na temelju narudžbenica od dva društva, bez provođenja propisanog postupka nabave. S obzirom da se radi o istovrsnom predmetu nabave (geodetsko katastarski radovi na obilježavanju cestovnih zemljišta državnih cesta), Društvo je trebalo za nabavu spomenutih usluga provesti propisani postupak nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Društvo je, s obzirom da se Projekt izgradnje riječke obilaznice dijelom financira iz sredstava Europske banke za obnovu i razvoj, za izvođenje radova na državnoj cesti D8, dionica Sveti Kuzam – Križišće (LOT 1, Sveti Kuzam - Gradina) prema smjernicama banke provelo međunarodni javni natječaj. Europska banka za obnovu i razvoj, nije prihvatila predloženu ponudu najpovoljnijeg ponuditelja uz obrazloženje da postupak ocjenjivanja pristiglih ponuda nije proveden na temelju kriterija navedenih u dokumentaciji za nadmetanje. S obzirom da Banka nije prihvatila predloženu ponudu, te je odustala od financiranja izgradnje navedene državne ceste, Društvo je trebalo za izvođenje radova na spomenutoj državnoj cesti, provesti na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi otvoreni ili ograničeni postupak javne nabave, a ne zbog iznimne žurnosti s ponuditeljem na temelju ponude iz međunarodnog javnog natječaja zaključiti ugovor o izvođenju radova u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Društva za 2010. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2007. su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode i postupke javne nabave. Revizijom za 2010. je utvrđeno da navedene nepravilnosti nisu otklonjene.
 - Provedena je većina mjera i aktivnosti utvrđenih akcijskim planom Društva za provođenje Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010. – 2012. Nisu provedene mjere i aktivnosti vezane za objavljivanje informacija o postupcima javne nabave na mrežnoj stranici Društva. Nadalje, službenik za informiranje, službenik za etiku i osoba zadužena za nepravilnosti nisu tromjesečno izvješćivali Nadzorni odbor o provedbi poslova iz svoje nadležnosti, a službenik za etiku nije proveo izobrazbu zaposlenika u cilju promicanja etičkog postupanja. Planskim dokumentima Društva za popisana 123 ključna poslovna procesa nisu utvrđeni rizici poslovanja, te nisu donesene pisane procedure kojima bi bili jasno određeni postupci, zadaće pojedinih sudionika, ovlasti i odgovornosti u obavljanju ključnih poslovnih procesa. Također, nisu provedene mjere i aktivnosti koje se odnose na donošenje planova izobrazbe i uvođenje obvezne specijalizirane poduke zaposlenika iz područja etike.
Unutar Uprave Društva je ustrojena samostalna Jedinica za unutarnju reviziju. Reviziju obavljaju dva unutarnja revizora. Osnovan je revizorski odbor u skladu s odredbama Zakona o reviziji. Provedene su organizacijske pretpostavke, te dio aktivnosti vezano za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrola. Rizici za popisane poslovne procese nisu utvrđeni, te nije utvrđena strategija upravljanja rizicima. (točka 1. Nalaza)
 - Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu. Ustrojene su i vode se sve propisane poslovne knjige. U pojedinim slučajevima, poslovne promjene nisu evidentirane u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. U okviru ukupnih potraživanja iskazanih u iznosu 144.489.308,00 kn su evidentirana potraživanja po osnovi sufinanciranja gradova i županija u izgradnji i održavanju državnih cesta u iznosu 3.634.806,00 kn. Društvo u poslovnim knjigama nije evidentiralo potraživanje (i prihod) od grada Čakovca u iznosu 992.993,00 kn vezano za Sporazum o sufinanciranju radova na rekonstrukciji „T“ raskrižja državne ceste D209 i lokalne ceste LC20021 u kružno raskrižje (rotor) u Čakovcu iz rujna 2008.

Od navedenog iznosa je na računu potraživanja i prihoda u poslovnim knjigama za 2009. trebalo evidentirati 788.624,00 kn, a u poslovnim knjigama za 2010. je trebalo evidentirati 204.369,00 kn.

Novčana sredstva iskazana u iznosu 363.517.816,00 kn se odnose se novac na žiro računima u iznosu 9.166.608,00 kn, deviznim računima u protuvrijednosti 299.823.959,00 kn, izdvojena novčana sredstva na žiro računima (deponirana sredstva) za izvlaštenje nekretnina u iznosu 54.479.951,00 kn, te novac u blagajni u iznosu 47.298,00 kn. Vrijednost oročenih sredstava na deviznim računima kod poslovnih banaka i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na dan 31. prosinca 2010. manje za 3.692.587,00 kn. Pri preračunu deviznih sredstava iskazanih na deviznim računima kod poslovnih banaka u protuvrijednost u kunama je primijenjen odgovarajući srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2010., na iznos od 34.700.000 EUR umjesto na iznos od 35.200.000 EUR, koliko je iznosilo stanje oročenih sredstava na deviznim računima kod poslovnih banaka. (točka 2. Nalaza)

- U okviru rashoda za usluge izvanrednog održavanja državnih cesta ostvarenih u iznosu 146.487.069,00 kn, pojedini radovi ukupno ugovorene vrijednosti 44.294.556,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost nisu završeni u ugovorenom roku. Prema ispostavljenim privremenim obračunskim situacijama do vremena obavljanja revizije su izvedeni ugovoreni radovi u vrijednosti 36.417.503,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Od navedenog iznosa na izvedene i obračunane radova u 2010. se odnosi 13.507.229,00 kn. S obzirom da radovi nisu izvedeni u ugovorenom roku, Društvo je trebalo s izvoditeljima radova i nadzornim tijelima utvrditi razloge, te ako su za kašnjenje krivi izvoditelji, obračunati ugovorenu kaznu. U slučajevima kašnjenja ugovorenih radova zbog promijenjenih okolnosti izvođenja radova, a za koje izvoditelji nisu krivi, Društvo je trebalo u skladu sa zaključenim osnovnim ugovorima i Odlukom o načinu realizacije izgradnje i održavanja cesta i cestovnih objekata, s izvoditeljima radova zaključiti dodatke ugovorima, kojima se utvrđuje novi rok završetka radova. (točka 3. Nalaza)
- Ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu su ostvarena u iznosu 1.014.837.244,00 kn, od čega se na ulaganja (investicije) u cjelokupnu obnovu duljih dionica državnih cesta (Betterment II) odnosi 131.400.901,00 kn. U okviru navedenih ulaganja radovi na projektu obnove državne ceste D2 (dionica Našice – Bizovac) i obnove državne ceste D306 (dionica Vir – Kožino) nisu završeni u ugovorenom roku. Prema zaključenim ugovorima i dodacima ugovora je ugovorena ukupna vrijednost radova u iznosu 127.889.802,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Prema ispostavljenim privremenim obračunskim situacijama do vremena obavljanja revizije su izvedeni ugovoreni radovi u vrijednosti 107.432.686,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Od navedenog iznosa na izvedene i obračunane radova u 2010. se odnosi 35.699.194,00 kn. S obzirom da radovi nisu izvedeni u ugovorenom roku, Društvo je trebalo s izvoditeljima radova i nadzornim tijelima utvrditi razloge, te ako su za kašnjenje krivi izvoditelji, obračunati ugovorenu kaznu.

U slučajevima kašnjenja ugovorenih radova zbog promijenjenih okolnosti izvođenja radova, a za koje izvođači nisu krivi, Društvo je trebalo u skladu sa zaključenim osnovnim ugovorima i Odlukom o načinu realizacije izgradnje i održavanja cesta i cestovnih objekata, s izvođačima radova zaključiti dodatke ugovorima, kojima se utvrđuje novi rok završetka radova. (točka 4. Nalaza)

- Društvo je za 2010. donijelo plan nabave koji se sastoji od planova nabave pojedinih odjela, a ukupna planirana vrijednost javne nabave iznosi 1.509.434.967,00 kn. Prema izvješću o javnoj nabavi u 2010. je zaključeno 210 ugovora o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 1.532.919,567,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava pojedinih roba i usluga u ukupnoj vrijednosti 8.309.843,00 kn je obavljena izravno, bez provođenja propisanih postupaka nabave. Izravno je nabavljena električna energija u vrijednosti 7.553.128,00 kn, geodetsko – katastarske usluge na obilježavanju cestovnog zemljišta u vrijednosti 494.322,00 kn, te plin u vrijednosti 262.393,00 kn.

Za nabavu dodatnih usluga projektiranja državne ceste, ustupanja dodatnih radova na izgradnji i obnovi državnih cesta, te za nabavu dodatnih usluga investicijskog održavanja objekata ispostave Društva su provedeni pregovarački postupci javne nabave bez prethodne objave. Vrijednost dodatnih radova i usluga je ugovorena u iznosu 25.294.067,00 kn, što čini 4,8% vrijednosti osnovnih ugovora zaključenih u iznosu 527.970.692,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Dodatne usluge i radovi nisu bili uključeni u troškovnike i projekte na temelju kojih su zaključeni osnovni ugovori. Društvo je trebalo kod izrade troškovnika i projekata na temelju kojih se zaključuju osnovni ugovori o izradi projekata i izvođenju radova u troškovnike i projekte uključiti cjelokupnu količinu i vrstu stvarno potrebnih usluga i radova za projektiranje i izgradnju državnih cesta, a dodatne usluge i radove ugovarati zbog nepredviđenih događaja, koji se nisu mogli predvidjeti osnovnim ugovorom.

Društvo je, s obzirom da se Projekt izgradnje riječke obilaznice dijelom financira iz sredstava Europske banke za obnovu i razvoj, za izvođenje radova na državnoj cesti D8, dionica Sveti Kuzam – Križišće (LOT 1, Sveti Kuzam - Gradina) prema smjernicama banke u prosincu 2007. provelo međunarodni javni natječaj. Nakon neprihvatanja ponude i odustajanja Europske banke za obnovu i razvoj od financiranja dijela izgradnje spomenute državne ceste, u svibnju 2008. je zbog iznimne žurnosti proveden pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave. S ponuditeljem čija je ponuda prihvaćena, a koja je bila istovjetna ponudi iz međunarodnog javnog natječaja, je ugovoreno u lipnju 2008. izvođenje radova u vrijednosti 143.369.180,00 kn. Na temelju ugovora i dodataka ugovoru, a prema ispostavljenim privremenim obračunskim situacijama do vremena obavljanja revizije su izvedeni radovi u vrijednosti 83.921.886,00 kn. Od navedenog iznosa na obračunane i izvedene radove tijekom 2010. se odnosi 21.876.338,00 kn.

S obzirom da Europska banka za obnovu i razvoj nije prihvatila predloženu ponudu najpovoljnijeg ponuditelja, te je odustala od financiranja izgradnje spomenute državne ceste, Društvo je trebalo za izvođenje radova, provesti na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi otvoreni ili ograničeni postupak javne nabave, a ne zbog iznimne žurnosti zaključiti ugovor o izvođenju radova u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave.

Nakon zaključenja ugovora o javnim radovima na spomenutoj državnoj cesti, Društvo nije obavijest o zaključenom ugovoru objavilo u Elektroničkom oglasniku javne nabave u roku 48 dana od dana zaključenja ugovora o javnoj nabavi, što nije u skladu s odredbom članka 37. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi. (točka 5. Nalaza)

4. Djelatnost Društva je utvrđena odredbama Zakona o javnim cestama (od 20. srpnja 2011. Zakona o cestama), te Izjavom o osnivanju. Društvo je osnovano i upisano u Sudski registar 2001., a jedini osnivač je Republika Hrvatska. Temeljni kapital iznosi 107.384.800,00 kn. Društvo upravlja, gradi, rekonstruira i održava državne ceste, a djelatnost obavlja u sjedištu u Zagrebu, te 14 ispostava u Republici Hrvatskoj. Koncem 2010. Društvo je imalo 431 zaposlenika. Zakonski predstavnik Društva od 25. studenoga 2009. do 1. srpnja 2011. je bio predsjednik Uprave Jakov Krešić, dipl. oec., a od 1. srpnja 2011., zakonski predstavnik je direktor Josip Škorić, dipl. ing. građ. Ukupno ostvareni prihodi iznose 1.465.977.169,00 kn, a ukupno ostvareni rashodi iznose 1.734.181.306,00 kn. Razlika između ukupno ostvarenih prihoda i rashoda (gubitak) iznosi 268.204.137,00 kn.

U skladu s odredbama Zakona o javnim cestama (od 20. srpnja 2011. Zakona o cestama), pozitivan ili negativan rezultat na kraju godine se evidentira u korist odnosno na teret javnog kapitala. Izvori sredstava predstavljaju javni kapital kojim Republika Hrvatska financira građenje i održavanje državnih cesta. Prema vrstama rashoda, vrijednosno najznačajniji su rashodi ostvareni za provođenje Programa održavanja i upravljanja državnih cesta u iznosu 491.796.648,00 kn, aktivnosti Administracija i upravljanje u iznosu 276.464.006,00 kn, te provedbu programa Sufinanciranja županijskih uprava za ceste u iznosu 240.000.000,00 kn. Program održavanja i upravljanja državnih cesta se odnosi na provođenje aktivnosti Redovno održavanje u iznosu 342.643.186,00 kn, Izvanredno održavanje u iznosu 146.487.069,00 kn, te aktivnosti Studije i razvojne pripreme u iznosu 2.666.393,00 kn. Ulaganja u provedbu programa Ulaganje u državne ceste po programima su ostvarena u iznosu 999.524.925,00 kn. Odnose se na provođenje aktivnosti Programa gradnje i rekonstrukcije brzih cesta u iznosu 420.540.712,00 kn, Drugih programa zahvata na državnim cestama u iznosu 307.361.998,00 kn, Betterment (ulaganja u cjelokupnu obnovu duljih dionica državnih cesta) u iznosu 131.400.901,00 kn, Spojeva na autoceste u iznosu 81.752.169,00 kn, Rekonstrukcije i uređenja cesta na otocima u iznosu 38.126.836,00 kn, te provođenje tri aktivnosti (Drugi interventni projekti, Rekonstrukcija i uređenje cesta i mostova uz granicu, te Program denivelacije i osiguranja cestovno – željezničkih prijelaza) u iznosu 20.342.309,00 kn.

Potraživanja u iznosu 144.489.308,00 kn se odnose na potraživanja za porez na dodanu vrijednost u iznosu 111.364.600,00 kn, potraživanja od županijskih uprava za ceste za utrošenu sol u iznosu 10.373.106,00 kn, potraživanja za naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta u iznosu 9.636.226,00 kn, potraživanja od kupaca u iznosu 9.035.493,00 kn, potraživanja po osnovi sufinanciranja gradova i županija u izgradnji i održavanju državnih cesta u iznosu 3.634.806,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 445.077,00 kn.

Potraživanja iskazana koncem 2010. su manja za 66,6% u odnosu na iskazana potraživanja koncem 2009. Odstupanje se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta koja su na koncu 2009. iznosila 340.101.833,00 kn, a na koncu 2010. iznose 9.636.226,00 kn. U 2010. se prema odredbama Zakona o javnim cestama, promijenio način utvrđivanja naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta.

Do konca 2009. se navedena naknada plaćala po litri isporučenih i uvezenih naftnih derivata, a od početka 2010. se naknada uplaćuje po litri naplaćene trošarine na energente.

Dugoročne obveze u iznosu 5.391.869.530,00 kn se odnose na nedospjele obveze prema domaćim kreditnim institucijama u iznosu 3.814.255.154,00 kn i inozemnim kreditnim institucijama u iznosu 1.577.614.376,00 kn. Kratkoročne obveze u iznosu 942.814.162,00 kn se odnose na obveze prema bankama u iznosu 469.570.000,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu 451.563.227,00 kn, obveze prema županijskim upravama za ceste u iznosu 9.448.034,00 kn, obveze za poreze i doprinose u iznosu 6.844.592,00 kn, obveze prema zaposlenicima u iznosu 4.067.011,00 kn, te obveze za primljene depozite i preplate kupaca u iznosu 1.321.298,00 kn. Prema izvješću o javnoj nabavi u 2010. je zaključeno 210 ugovora o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 1.532.919,567,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn iznosi 5.330.391,00 kn, te ukupna vrijednost nabave iznosi 1.538.249.958,00 kn. Nepravilnosti i propusti utvrđeni revizijom za 2010. koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, rashode, ulaganja u dugotrajnu imovinu, te postupke javne nabave su utjecali na izražavanje uvjetnog mišljenja.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Zlatko Rugan	član od 28. studenoga 2006.
Franjo Lucić	član od 5. ožujka 2008. do 1. lipnja 2011.
Nikola Blagaić	član od 5. ožujka 2008. do 1. lipnja 2011.
Boris Ordulj	zamjenik predsjednika od 15. travnja 2008. do 1. lipnja 2011., član od 1. lipnja 2011.
Tomislav Mihotić	član od 10. do 23. veljače 2010., predsjednik od 23. veljače 2010. do 1. lipnja 2011.
Josip Marković	član od 1. do 15. lipnja 2011., predsjednik od 15. lipnja 2011.
Ante Neveščanin	član od 1. lipnja 2011.
Dražen Antolović	član od 1. do 15. lipnja 2011., zamjenik predsjednika od 15. lipnja 2011.

2. Uprava:

Jakov Krešić	predsjednik od 25. studenoga 2009. do 1. srpnja 2011.
Boris Majić	član od 6. srpnja 2006. do 20. srpnja 2010.
Josip Škorić	član od 31. ožujka 2008. do 1. srpnja 2011., direktor od 1. srpnja 2011.